

VILNIAUS MIESTO APYLINKĖS PROKURATŪRA

NUTARIMAS NUTRAUKTI IKITEISMINĮ TYRIMĄ

2010-11-10

Vilnius

Vilniaus miesto apylinkės prokuratūros Pirmojo nusikalstamų veikų tyrimo skyriaus prokurorė Daina Dilbienė, susipažinusi su baudžiamosios bylos Nr. 14-1-00291-10 ikiteisminio tyrimo medžiaga,-

N u s t a t ė :

2010-02-20 Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilniaus miesto trečiajame policijos komisariate pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 14-1-00291-10 pagal LR baudžiamojo kodekso 202 str. 1 d. (neteisėtas vertimasis ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla), remiantis LR valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pareiškimu „Dėl įmonės „Helvetia Direct Marketing“ veiklos“. Pareiškime nurodoma, kad Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau VMVT), vykdydama maisto papildų kontrolę, nustatė, kad įmonė „Helvetia Direct Marketing“ platina ir reklamuoja maisto papildus „NeoSlim“ ir „ArthroPrim“, neturėdama maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimo.

Vilniaus m. apylinkės prokuratūroje 2010-03-18 iš LR generalinės prokuratūros persiūstas Lietuvos Respublikos Seimo narės Agnės Zuokienės skundas dėl įmonės „Helvetia DM“ galimai neteisėtos veiklos, kuriuo prašoma iširti situaciją ir nustatyti, ar nėra pagrindo pradėti tyrimą pagal LR baudžiamojo kodekso 202 str.

Apklausta kaip liudytoja VMVT vyriausioji specialistė Violeta Šapokaitė parodė, kad 2009 metų rugsėjo mėn. VMVT iš gyventojų pradėjo gauti skundus (žodžiu ir raštu), kad įmonė „Helvetia Direct Marketing“ per interneto tinklalapį www.helvetia.lt platina ir reklamuoja maisto papildus „NeoSlim“ ir „ArthroPrim“. Taip pat gyventojai skundėsi, kad šios įmonės atstovai skambina jiems telefonu ir siūlo minėtus produktus išbandyti nemokamai. Pradėjus tyrimą buvo nustatyta, kad minėti maisto papildai Lietuvoje tuo momentu buvo nenotifikuoti valstybinėje visuomenės sveikatos priežiūros tarnyboje (toliau VVSPT). Vėliau VVSPT pranešė, kad šie produktai jau notifikuoti Lietuvos Respublikoje. Iš VVSPT gautų minėtų maisto papildų notifikavimo dokumentų matyti, kad įmonci „Helvetia Direct Marketing“ atstovauja Remigijus Dinda. Pagal Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimus, patvirtintus VMVT direktoriaus 2008-10-15 įsakymu Nr.B1-527, asmenys (juridiniai ar fiziniai), vykdantys prekybą maisto papildais, turi turėti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos išduodamą maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą. Nustatyta, kad įmonė „Helvetia Direct Marketing“ neturi maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimo. Remigijus Dinda dėl maisto tvarkymo subjekto pažymėjimo gavimo jokių paaiškinimų VMVT nepateikė. Atliekant tyrimą dėl įmonės „Helvetia Direct Marketing“ neteisėtos veiklos nepavyko nustatyti šios įmonės būstinės, kadangi tinklalapyje nurodytas adresas – p.d. 167, Gedimino pr. 7, Vilnius. Iš AB „Lietuvos paštas“ gauta informacija, kad pašto dėžutę nuomojasi UAB „Transcom Worldwide“. Be to, buvo nurodyti įmonės Helvetia Direct Marketing duomenys: direktorius Pavel Vana, tel.004200604294170.

Pranešimai apie maisto papildų „NeoSlim“ ir „ArthroPrim“ tiekimo Lietuvos rinkai Valstybinėje visuomenės sveikatos priežiūros tarnyboje gauti 2009-09-14 (registracijos numeriai 1499,1500), kuriuos pateikė Helvetia Marketing s.r.o., registruota Čekijos Respublikoje, įmonės kodas 284 00658, kuriuos pasirašė Remigijus Dinda.

Apklaustas kaip liudytojas Remigijus Dinda parodė, kad Su Čekijos įmone „Helvetia Direct Marketing s.r.o.“ pradėjo bendradarbiauti nuo 2009 metų kovo mėn. Ši įmonė užsiima

maisto papildų prekyba įvairiose šalyse. 2009 metų birželio mėn. su šia įmone, kurią atstovavo direktorius Čekijos pilietis Pavel Vana, sudarė konsultavimo sutartį, pagal kurią jis įsipareigojo teikti šiai įmonei konsultavimo paslaugas verslo klausimais Baltijos šalyse. Pagal sutartį jis padėjo šiai įmonei surasti Lietuvoje verslo partnerius (pvz. UAB „Transcom Worldwide Vilnius“), išvertė į lietuvių kalbą informaciją apie maisto papildus, kuriais yra prekiaujama. Vykdam sutartį su įmone „Helvetia Direct Marketing s.r.o.“, jis 2009 metų rugsėjo mėn. pateikė Valstybinei visuomenės sveikatos priežiūros tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos pranešimus apie maisto papildų NeoSlim ir ArthroPrim tiekimą Lietuvos rinkai. Pagal šiuos pranešimus nurodyti maisto papildai buvo notifikuoti Lietuvoje. 2009 metų rudenį Pavel Vana supažindino jį su įmonės „Helvetia Direct Marketing“ atstove Baltijos šalyse Estijos piliete Laila Vatter, su kuria vėliau kelis kartus bendravo telefonu. Taip pat 2009 metų gruodžio mėn. L.Vatter prašymu jis nuvyko į Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą, nes ji tuo metu negalėjo atvykti į tarnybą. Tarnyboje jis išklauė, kokių klausimų buvo kviečiamas ir perdavė gautą informaciją L. Vatter.

Apklausta kaip liudytoja Laila Vatter parodė, kad įmonė Helvetia Direct Marketing vykdo nuotolinius pardavimus, tai užsakymų paštu įmonė. Įmonė naudoja stambių pašto tarnybų paslaugomis. Prekes pristato Kroatijos paštas ir jo tarptautiniai partneriai (pvz. Lietuvos paštas). Įmonė turi internetinį puslapį adresu www.helvetia.lt (Lietuvoje). Ji yra Helvetia Direct Marketing atstovė pagal įgaliojimą nuo 2009 m. lapkričio mėn. Atstovavimas reiškia bendradarbiavimą pagal įgaliojimą. Pagal šį įgaliojimą iš „Helvetia“ darbo užmokesčio ji negauna. Ji dirba Estijos kompanijoje „Kontaktikeskus“, kuri sudariusi kontaktinio centro paslaugų su Helvetia sutartį. Lietuvoje yra sudaryta sutartis su UAB „Telemarketing“. „Helvetia Direct Marketing“ turi savo sąskaitą banke „Swedbank“. UAB „Telemarketing“ darbuotojas skambina galimam pirkėjui, kad pasiūlytų „Helvetia Direct Marketing“ prekes. Bendrovės „Telemarketing“ darbuotojai turi visas gaminių prenumeratos sąlygas, kurias parengė „Helvetia Direct Marketing“. Prekių pirkimo-pardavimo sąlygos yra internetiniame puslapyje. Telefoniniai pasiūlymai (pokalbiai) yra įrašomi. Jie saugomi apie metus laiko. Kitas būdas užsisakyti prekes yra internetu. Užsakymai perduodami į „Helvetia“ įmonės būstinę. Iš ten prekės keliauja į Estiją, po to į Lietuvos paštą, iš kur siunčiama klientams, užsisakiusiems maisto papildus. Lietuvoje prekės (maisto papildai) nėra sandėliuojamos, rūšiuojamos ir pan. Maisto papildai yra gaminami Čekijoje. „Helvetia“ kreipėsi į valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą Lietuvoje, siekiant sužinoti, kokius dokumentus reikia pateikti, kad būtų išduotas maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimas. Kreipėsi 2010 kovo 8 d., po to dar papildomai kreipėsi į tos tarnybos darbuotoją Šapokaitę 2010 m. balandžio 5 d. Laukė atsakymo. Po to balandžio mėnesį tik atėjo paklausimas, kokia tai kompanija „Helvetia Direct Marketing“, kuo prekiauja. Jai el. paštu buvo paaiškinta, kad reikia registruoti įmonę Lietuvoje.

Liudytoja R. Kabašinskienė pateikė Kontaktų centro paslaugų teikimo sutartį Nr. 1/Helvetia-TWW (2009-05-18), pasirašytą tarp Helvetia Direct Marketing s.r.o. (klientas) ir UAB „Transcom WorldWide“ (operatorius), kuria šalys susitarė dėl kontaktų centro paslaugų teikimo per Operatoriaus kontaktų centrą. Pagal sutartį operatorius įsipareigojo pagal kliento pateiktus ir abipusiai raštu suderintus skambučių aptarnavimo aprašymus ir instrukcijas teikti informaciją skambinantiesiems, tvarkyti elektroniniu paštu, faksu bei paštu gaunamus dokumentus, o klientas įsipareigojo mokėti už operatoriaus teikiamas paslaugas sutartyje nustatyta tvarka. Sutartyje pažymėta, kad ši sutartis jokių būdu nesuteikia operatoriui teisės prisiimti kliento vardu ar/ir kliento interesais jokių įsipareigojimų, taip pat atlikti kliento vardu kažkokių kitų papildomų veiksmų, sukeliančių klientui prievoles ar sukuriančių teises ar pareigas, numatytas sutartyje. Taip pat liudytoja pateikė apklausoje minimas kitas sutartis: Kontaktų centro paslaugų teikimo sutartį Nr. 2/Helvetia-TWW (2010-01-13), pašto dėžutės nuomos sutartį Nr. 105, AB Lietuvos pašto Vilniaus filialo 2010-03-26 raštą patvirtinimą dėl pašto dėžutės nuomos nutraukimo, UAB „Transcom WorldWide“ sąskaitas, pateiktas apmokėjimui „Helvetia Direct Marketing s.r.o.“, sąskaitos išrašą.

Apklausta kaip liudytoja Rita Kuolytė parodė, kad UAB „Telemarketing“ dirba nuo 2009 m. gruodžio mėnesio vykdančiąja direktore. Ši bendrovė yra įsteigta 2004 metais. Įmonės pagrindinė veikla- telerinkodaros paslaugos. „Helvetia Direct Marketing“ yra ne vienintelis bendrovės klientas, įmonė sudariusi sutartis dėl paslaugų teikimo ir su kitomis įmonėmis. 2009-10-

01 UAB „Telemarketing“ ir „Helvetia Direct Marketing“ sudarė tarpininkavimo sutartį Nr. 91001-22, pagal kurią UAB „Telemarketing“ įsipareigojo pardavinėti užsakovo gaminius/prekes jo vardu skambindamas telefonu klientams ir jų pageidavimu įforminant pateiktą pasiūlymą, o „Helvetia“ įsipareigoja pateikti gaminius klientams ir sumokėti sutartą atlyginimą jų bendrovei. Taigi jų įmonė tik skambina galimiems klientams ir siūlo maisto papildus Helvetios vardu. Klientų ieško pagal turimas duomenų bazes įmonėje, tai yra asmenys, kurie buvo užsisakę kažkokių prekių per jų įmonę ir pateikę savo duomenis bei sutikę ateityje gauti pasiūlymus, taip pat per telefonų knygas, per visiems prieinamas kitas informacijos bazes. Klientui sutikus įsigyti prekę bei nurodyti savo duomenis, jų įmonės darbuotojai užpildo užsakymo formą, kurias centralizuotu būdu suderintu formatu išsiunčia įmonės „Helvetia Direct Marketing“ atstovams elektroniniu paštu. 2010 metų vasarą į jų įmonę kreipėsi „Helvetia Direct Marketing“ įmonės vadovas Pavel Vana, kuris prašė būti kontaktiniu asmeniu bendraujant su Maisto ir veterinarijos tarnyba. 2010-09-08 tarp UAB „Telemarketing“ ir „Helvetia Direct Marketing“ buvo pasirašytas susitarimas dėl atstovavimo Maisto ir veterinarijos tarnyboje. Kiek žino, „Helvetia Direct Marketing“ pateikė prašymą užregistruoti Maisto tvarkymo subjektų registre, kuriame UAB „Telemarketing“ nurodė kaip kontaktinį asmenį ryšiams su valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba palaikyti.

R. Kuolytė pateikė įgaliojimą, UAB „Telemarketing“ registravimo pažymėjimą, bendrovės įstatus, susitarimą Nr. 100909, tarpininkavimo sutartį Nr. 91001-22.

Apklausta kaip liudytoja [redacted] parodė, kad 2009-11-30 jai telefonu 852363733 paskambino moteris, prisistatė įmonės „Helvetia“ atstove ir pasiūlė preparatus ArthroPrim sąnariams. Ji įkalbėjo sutikti išbandyti tokius preparatus, kadangi pirma siunta būtų nemokama, po ko nurodė, kad vėliau galima bus bet kada atsisakyti. Liudytoja pasakė savo adresą ir asmens duomenis. Po šio pokalbio telefonu ji pradėjo domėtis įmonės „Helvetia“ siūlomais produktais ir jie sukėlė įtarimą. Ji suabejojo šiais produktais ir kitą dieną, t.y. 2009-12-01 paskambino tuo pačiu telefonu ir pranešė, kad atsisako šių papildų. Tačiau 2009 metų sausio mėn. pradžioje pašto skyriuje gavo siuntą iš įmonės „Helvetia Direct Marketing“ su maisto papildais. 2010 metų sausio ir vasario mėn. savo pašto dėžutėje gavo dar dvi analogiškas siuntas su maisto papildais. 2010-02-02 elektroniniu paštu info.lt@helvetia-dm.com ji dar kartą informavo, kad buvo suklaidinta ir jau nuo 2009 metų gruodžio mėn. 01 d. atsisakė maisto papildų. 2010-03-12 pašto dėžutėje gavo pranešimą su raginimu apmokėti 54,65 Lt už gautas siuntas su maisto papildais į įmonės „Helvetia Direct Marketing“ sąskaitą LT417300010116428612 banke „Swedbank“. Ji nemokėjo už prekes, kurių atsisakė, 2010-05-10 paštu gavo priminimą Nr.2, kad turi apmokėti 119,35 litų sumą įmonei Helvetia. Priminimas pasirašytas finansų direktoriaus Pavel Vana vardu. Kadangi nieko įmonei „Helvetia“ nemokėjo, tai turinės žalos dėl jų veiksmų nepatyrė.

Apklausta kaip liudytoja [redacted] parodė, kad 2009 metų gruodžio mėn. jai telefonu paskambino moteris, prisistatė „Helvetia Direct Marketing“ atstove, pasiūlė išbandyti jų maisto papildus „Neoslim“ lieknėjimui ir „ArthroPrim“ nuo sąnarių skausmo. Moteris nurodė, kad pirma pakuotė bus nemokama, reikės apmokėti tik atsiuntimo išlaidas 10 litų. Ji sutiko išbandyti maisto papildą „ArthroPrim“ ir nurodė savo adresą, kuriuo reikia pristatyti produktą. 2010 metų sausio pabaigoje iš pašto gavo pranešimą atsiimti pakuotę. 2010 metų vasario viduryje vėl gavo pakuotę su „ArthroPrim“ maisto papildais bei nurodymą apmokėti už maisto papildus į nurodytą banko sąskaitą. Ji atliko mokėjimą. Kadangi papildų daugiau nebenorėjo, ji paskambino nurodytu telefonu ir pranešė, kad atsisako nuo tolesnio papildų gavimo. Jos atsisakymą užregistravo.

Vilniaus m. valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba 2010-08-06 raštu Nr. (1.17)-D1-566 informavo, kad 2010-06-03 Vilniaus m. valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje gautas „Helvetia Direct Marketing“ prašymas, kuriuo buvo prašoma registruoti įmonę į Maisto tvarkymo registrą. Vadovaujantis maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 patvirtintų „Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų“ (Žin., 2008, Nr.123-4693) (toliau Reikalavimai) 7 punktu, maisto tvarkymo subjektai, kurie nedaro tiesioginės įtakos maisto saugai ir kokybei yra registruojami apskričių, miestų ar rajonų valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų, suteikiant subjektui atpažinimo numerį ir teise užsiimti maisto tvarkymu. Pagal Reikalavimų 23 punktą maisto tvarkymo subjektas Teritorinei VMVT turi pateikti

prašymą, nurodant veiklą identifikuojančius duomenis: juridinio asmens pavadinimą, kodą, buveinės adresą, kontaktinius duomenis, produktų grupių asortimentą. Vadovaujantis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. B1-119 patvirtintų Vilniaus miesto valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nuostatų (Žin., 2008, Nr. 26-954) 1 punktu Vilniaus m. VMVT atlieka Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais jai pavestas maisto ir pašarų saugos, kokybės, ženklinimo, informacijos apie prekes, įskaitant kainų nurodymą, teikimo ir kitų privalomųjų reikalavimų laikymosi, maisto ir pašarų tvarkymo, gyvūnų sveikatingumo ir gerovės, vartotojų teisių apsaugos maisto ir su maistu susijusių paslaugų teikimo srityje kontrolės funkcijas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje. Įmonės pateiktame prašyme buveinės adresas nurodytas užsienyje, todėl Vilniaus m. VMVT neturi jokių teisinių įgaliojimų įtraukti įmonę į Vilniaus m. VMVT kontroliuojamų Maisto tvarkymo subjektų registrą. Įmonė 2010-06-21 papildė prašymą, kuriame nurodė kontaktinį asmenį Remigijų Dindą ir jo adresą Vilniaus mieste, tačiau nepateikė duomenų, kad būtų įsiregistravusi Lietuvos Respublikoje filialą, atstovybę ar kokią kitą teisinę formą, todėl nėra aiškios įmonės atsakomybės ribos vykdant veiklą Lietuvoje ir ryšys su jos nurodytu kontaktiniu asmeniu.

2010-09-23 VMVT Veterinarijos sanitarijos ir maisto skyriaus vyriausioji specialistė Violeta Šapokaitė pateikė „Helvetia Direct Marketing“ prašymą, registruotą Vilniaus m. VMVT Dokumentų priėmimo, išdavimo ir informacijos skyriuje 2010-09-15 Nr. 2503, užregistruoti tiesioginės įtakos maisto saugai ir kokybei nedaranti maisto tvarkymo subjektą VMVT Maisto tvarkymo subjektų registre. Prašyme nurodomas kontaktinis asmuo ryšiams su VMVT palaikyti UAB „Telemarketing“ (pagal susitarimą 2010-09-08 Nr. 100909, sudarytą tarp UAB „Telemarketing“ ir „Helvetia Direct Marketing“ dėl to, kad tarpininkas įsipareigoja atstovauti užsakovo interesus Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje).

2010-09-20 Vilniaus miesto valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal įmonės „Helvetia Direct Marketing“ prašymą bendrovei „Telemarketing“ išdavė maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą, suteikiant atpažinimo Nr. 130006543.

Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija, atsakydama į 2010-04-15 Vilniaus aps. vyriausiojo policijos komisariato raštą Nr. 10-4-s-3933 dėl „Helvetia Direct Marketing“ veiklos, atsiuntė operatyvaus patikrinimo metu surinktą medžiagą. 2010-05-28 Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos priešpriešinės informacijos surinkimo pažymyje Nr. 21-450-1466-1 nurodyta, kad atliktas priešpriešinis UAB „ Telemarketing“ patikrinimas dėl įmonės teikiamų aktyviosios telerinkodaros paslaugų platinant UAB „Helvetia Direct Marketing“ maisto papildus NeoSlim ir ArthroPrim. Patikrinimo metu įmonės vykdančioji direktorė Rita Kuolytė pateikė tarpininkavimo sutartį Nr. 91001-22, sudarytą tarp UAB „Telemarketing“ ir Helvetia Direct Marketing s.r.o.“, sutarties priedus, PVM sąskaitas- faktūras/ Invoice už suteiktas įmonės paslaugas, 2009-12-23 UAB „Telemarketing“ raštą, kuriuo pažymima, kad vykdant sutartį Nr. 91001-22, išstatant sąskaitas užsakovui Helvetia Direct Marketing yra taikomas nulinis PVM mokestis pagal PVM įstatymo 13 str. 2 d., banko sąskaitos išrašai, įmonės surinktų užsakymų perdavimo „Helvetia Direct Marketing“ elektroniniu paštu pavyzdį.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos Finansų Ministerijos 2010-09-07 raštu Nr. (19.5-31-3)-R-8557 „Dėl Helvetia Direct Marketing“ veiklos į klausimą „Ar Helvetia Direct Marketing“ privalo registruoti filialą (atstovybę) ar pan. Lietuvos Respublikos teritorijoje (ar laikoma, kad ji veikia per nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje), nurodo, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir Čekijos Respublikos sutarties dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo (toliau Sutartis) 5 straipsnio 5 paragrafo nuostatomis tuo atveju, išskyrus tokį, kuris turi nepriklausomo agento statusą, veikia Lietuvoje Čekijos vardu ir turi Lietuvoje įgalinimus įmonės vardu sudaryti sutartis ir paprastai tais įgaliojimais naudojasi, laikoma, kad Čekijos įmonė Lietuvoje veikia per nuolatinę buveinę. Tačiau Sutarties 5 straipsnio 6 paragrafas nustato, kad vien tik todėl kad Čekijos įmonė Lietuvoje vykdo komercinę- ūkinę veiklą per brokerį, komisionierių ar bet koki nepriklausomo agento statusą turintį agentą, nelaikoma, kad ji Lietuvoje turi nuolatinę buveinę, jei tokia šių asmenų veikla sudaro jų įprastinės veiklos dalį. Tačiau kai visa arba beveik visa tokio agento veikla yra vykdoma tos įmonės

vardu, šio straipsnio dalyje jis nelaikomas nepriklausomo agento statusą turinčiu agentu. Valstybinės mokesčių inspekcijos nuomone, Čekijos įmonė veikia per tarpininką, įrodyti tai, kad Čekijos įmonė veikia per nuolatinę buveinę Lietuvoje yra abejotina. Atsižvelgiant į išdėstytą „Helvetia Direct Marketing“ neturėtų būti registruota Mokesčių mokėtojų registre Lietuvos Respublikoje.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pažymėjęs, kad BK 202 straipsnio 1 dalyje numatyta baudžiamoji atsakomybė tam, kas versliškai ar stambiu mastu ėmėsi ūkinės, komercinės, finansinės ar profesinės veiklos neturėdamas licencijos (leidimo) veiklai, kuriai ji (jis) reikalinga, ar kitokiu neteisėtu būdu. Šia nusikalstama veika kėsinamasi į Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose norminiuose aktuose nustatytą verslo tvarką. Aiškinant verslo tvarką kaip baudžiamųjų įstatymų saugomą vertybę, atsižvelgtina į tai, kad už įvairius verslo tvarkos pažeidimus nustatyta ne tik baudžiamoji, bet administracinė atsakomybė. Kolegija pažymi, kad, atsižvelgiant į baudžiamosios ir administracinės atsakomybės tikslus, taip pat į BK 202 straipsnio pavadinimą ir turinį, verslo tvarka kaip šios normos saugoma vertybė sietina su esminiais teisiniais reikalavimais, keliamais ūkinės, komercinės, finansinės ir profesinės veiklos legalumui. Pažymėtina, kad taikant BK 202 straipsnio 1 dalį, būtina nustatyti ne tik neteisėtą ūkinės, komercinės, finansinės ir profesinės veiklos pobūdį, bet ir šios veiklos versliškumo ar stambaus masto požymius. Be to, turi būti konstatuotas ir tyčinis nusikalstamos veikos pobūdis – kad tai daroma suvokiant ekonominės veiklos neteisėtumą ir norint taip veikti. Ūkinės, komercinės, finansinės ar profesinės veiklos neteisėtumas pagal BK 202 straipsnio 1 dalį pirmiausia siejamas su vertimusi licencijuojama veikla neturint galiojančios licencijos (leidimo) tokiai veiklai. Kitokių neteisėtų veiklos būdų įstatymas neatskleidžia, tačiau, sistemiškai aiškinant nagrinėjamo nusikaltimo sudėties požymius, šiuo atveju neteisėtumas taip pat sietinas ne su atskirais pažeidimais, pasitaikančiais ekonominės veiklos vykdymo metu, bet su nelegaliu šios veiklos pobūdžiu. Kitokiais neteisėtais veiklos būdais gali būti pripažinti atvejai, kai, pavyzdžiui, neįregistravus juridinio asmens, verčiamasi veikla, kurią turi teisę vykdyti tik juridiniai asmenys; kai imamasi individualios veiklos jos neįregistravus ir neįgijus verslo liudijimo, taigi faktiškai nuslėpus ją ir iš jos gaunamas pajamas nuo mokesčio administratoriaus.

Išanalizavus bylos duomenis, nustatyta, kad įmonė „Helvetia Direct Marketing“ per tarpininką (Lietuvos įmonę) Lietuvoje prekiauja maisto papildais. Suradus Lietuvoje potencialius pirkėjus, maisto papildai jiems į Lietuvą atsiunčiami paštu. Valstybinės mokesčių inspekcijos aukščiau minėtame rašte nurodyta, kad tokia įmonė neturėtų būti registruota Mokesčių mokėtojų registre Lietuvos Respublikoje. Pažymėtina ir tai, kad Vilniaus apskrities Valstybinė mokesčių inspekcija yra atlikusi priešpriešinį UAB „Telemarketing“ patikrinimą dėl įmonės teikiamų aktyviosios telerinkodaros paslaugų platinant UAB „Helvetia Direct Marketing“ maisto papildus „NeoSlim“ ir „ArthroPrim“.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, vykdydama maisto papildų kontrolę, nustatė, kad įmonė „Helvetia Direct Marketing“ platina ir reklamuoja maisto papildus „NeoSlim“ ir „ArthroPrim“ neturėdama maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimo. „Helvetia Direct Marketing“ kreipėsi oficialiu prašymu į Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą 2010-06-03, kai jau maisto papildus platino Lietuvoje (maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimas išduotas 2010-09-20). Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba atlieka Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais jai pavestas maisto ir pašarų saugos, kokybės, ženklavimo, informacijos apie prekes, įskaitant kainų nurodymą, teikimo ir kitų privalomųjų reikalavimų laikymosi, maisto ir pašarų tvarkymo, gyvūnų sveikatingumo ir gerovės, vartotojų teisių apsaugos maisto ir su maistu susijusių paslaugų teikimo srityje kontrolės funkcijas (Vilniaus miesto teritorijoje Vilniaus m. VMVT), tame tarpe tokia kontrolė vykdoma ir išduodant Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą bei atliekant tolimesnę maisto kontrolę. Taigi tokio pažymėjimo neturėjimas gali būti vertinamas ne kaip įmonės veiklos neteisėtumą, o kaip atskirą higienos norminių aktų pažeidimą, už kurį numatyta administracinė atsakomybė.

Atsižvelgiant į išdėstytą, ikiteisminis tyrimas nutrauktinas, vadovaujantis LR BPK 3 str. 1 d. 1 p. (nes nepadarėta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamąjį nusižengimo požymį), tačiau Čekijos

įmonės „Helvetia Direct Marketing“ atsakingų asmenų veiksmai turi požymių administracinio teisės pažeidimo, numatyto LR ATPK 42 str. 1d. (dėl higienos norminių aktų, reglamentuojančių maisto saugą ir kokybę, pažeidimų), todėl keltina administracinio teisės pažeidimo byla.

Remdamasi išdėstytu ir vadovaudamasi LR BPK 3 str. 1 d. 1 p., 212 str. 1 p., 214 str., 216 str., LR ATPK 239 str.

n u t a r ė :

1. Nutraukti ikiteisminį tyrimą baudžiamojoje byloje Nr. 14-1-00291-10, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.
2. Iškelti administracinio teisės pažeidimo bylą „Helvetia Direct Marketing“, įmonės kodas 28400658, atsakingų asmenų atžvilgiu pagal LR ATPK 42 str. 1 d., perduodant medžiagą nagrinėti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (pagal LR ATPK 239 str.)
2. Apie priimtą nutarimą informuoti suinteresuotus asmenis, išaiškinant, kad šis nutarimas per 14 dienų nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus miesto apylinkės vyriausiajam prokurorui.

Prokurorė

Daina Dilbienė